

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка
Кафедра української філології та суспільних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи

Олександр М. Б. Боднар
« 31 » *серпня* 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТИЛІСТИКА І КУЛЬТУРА МОВИ

рівень вищої освіти (перший) бакалаврський

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література)

Робоча програма навчальної дисципліни «Стилістика і культура мови» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література). Кременець: 2018. 13 с.

Розробник: Пасічник О.В., доцент, кандидат філологічних наук, Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних дисциплін

Протокол №1 від “31”серпня 2018 року

Завідувач кафедри української філології
та суспільних дисциплін

Василишин О.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література)	Нормативна	
Модулів – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: (перший) бакалаврський	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		6-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,5		Лекції	
		18 год.	
		Практичні	
		18 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
	Вид контролю:		
	екзамен		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/54

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

В умовах розбудови незалежної української держави все більшого значення набувають проблеми мовної культури нації. Лише високоосвічена та культурна людина може бути виразником прогресивних ідей. Мовна культура є невід'ємною частиною загальної культури людини. Мовна особистість здатна правильно осмислювати різні політичні проблеми, логічно висловлюватися з будь-якої теми. Курс стилістики і культури мови органічно продовжує формування сучасної особистості, розширює мовну компетенцію майбутнього спеціаліста-філолога у професійній сфері.

Даний курс розрахований для студентів III курсу гуманітарно-технологічного факультету першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література).

Мета курсу «Стилiстика i культура мови» - подати стилістичну систему української мови в її довершеній, поліфункціональній формі, виробити вміння і навички, пов'язані з практичною стилістикою української мови; забезпечити засвоєння теоретичних знань і вироблення стійких практичних навичок із культури української мови, сприяти формуванню усвідомленої висококультурної національно-мовної особистості вчителя-філолога.

Основні завдання курсу полягають в ознайомленні студентів, майбутніх учителів української мови і літератури, з теоретичними основами стилістики та культури мовлення; націленні на дотримання стилістичних норм української мови; розвиткові та вдосконаленні навичок студентів у практичному використанні різних стилів мовлення, всього синонімічного та фразеологічного багатства української мови, її різноманітних виразних засобів; підготовці студентів гуманітарно-технологічного факультету до роботи, пов'язаної з викладанням української мови і літератури в закладах середньої освіти.

Компетентності

Курс «Стилiстика i культура мови» спрямований на формування у студентів наступних компетентностей:

Загальні компетентності

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здібність планувати та управляти часом.
3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
4. Спроможність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.
5. Знання предметної галузі та розуміння професії.
6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
7. Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність бути критичним і самокритичним.
9. Спроможність генерувати нові ідеї (креативність).
10. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією.
11. Уміння працювати в команді.
12. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні фахові компетентності:

Володіти спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів досліджень.

Бути обізнаними із внутрішніми та зовнішніми законами розвитку мови та літератури.

Володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки.

Вміти застосовувати на практиці теоретичні знання з лінгвістики, літературознавства, загальні та спеціальні методи педагогічного та філологічного дослідження.

Здійснювати аналіз мовних та мовленнєвих об'єктів, різних типів лінгвістичних та літературознавчих текстів, зокрема й художніх творів, а також помилок на різних мовних рівнях.

Здійснювати пошук та аналітичне опрацювання нової текстової, графічної, звукової та відеоінформації.

Знати основи теорії, методів і прийомів усної та писемної комунікації.

Уміти вести дискусію.

Програмні результати навчання

Опанувати сучасні наукові методи досліджень, базовий фаховий вокабуляр.

Оперувати правовими та етичними нормами, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах; уміннями орієнтуватися в динамічних процесах, які відбуваються на ринку праці, виявляючи гнучкість набутих у процесі навчання комунікативних, лідерських умінь, а також навичок працювати в команді, самостійно й креативно приймати рішення, активно співпрацювати з працедавцями (soft skills).

Знати основні положення нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності у своїй професійній діяльності.

Вільно володіти фундаментальними знаннями з педагогіки, мовознавства та літературознавства (основними концепціями, працями гуманітарних наук, знати їх видатних представників).

Використовувати професійні знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання.

Набути умінь планування й організації навчальної діяльності учнів на заняттях, у позааудиторній роботі, коригування та прогнозування своєї навчально-виховної роботи; активізувати їх самостійну роботу й наукову творчість.

Вміти здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію.

Досконало володіти державною мовою.

Набути вмінь працювати з комп'ютерною технікою та ефективно використовувати її для обробки матеріалів і результатів досліджень з української мови та літератури.

Сформувати судження про використання знань, умінь, навичок із теорії і практики дослідження мовних явищ для освоєння теоретичних основ і методів сучасної педагогіки та лінгвістики, про використання професійно орієнтованих загальнотеоретичних знань з української мови та літератури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Стилїстика і культура мови як лінгвістичні науки і навчальна дисциплїна.

Тема 1. Стилїстика і культура мови як лінгвістичні науки і навчальна дисциплїна. Стилїстика і культура мови у програмі з української мови для закладу середньої освіти.

Тема 2. Основні поняття стилїстики. Усталені ресурси культури мови. Навчальний зміст шкільного уроку та формування культури мовлення.

Змістовий модуль 2. Функціональні стилї української літературної мови.

Тема 3. Характеристика функціональних стилїв української літературної мови. Офіційно-діловий стиль. Науковий стиль.

Тема 4. Публіцистичний стиль. Конфесійний стиль. Епістолярний стиль.

Тема 5. Художньо-белетристичний стиль. Розмовно-побутовий стиль. Словесні художні засоби у програмі з української літератури для закладу середньої освіти.

Змістовий модуль 3. Стилістика мовних одиниць. Комунікативно-стилістичні якості мовлення.

Тема 6. Фоностилістика. Лексична стилістика та її одиниці. Фразеологічна стилістика. Стилістичне використання лексики та фразеологізмів у мовленні учнів закладу середньої освіти.

Тема 7. Граматична стилістика та її одиниці. Стилістичні засоби словотвору. Морфологічні засоби стилістики.

Тема 8. Стилістичне використання синтаксичних засобів мови. Основні відомості про граматичну стилістику на уроках української мови і літератури в закладах середньої освіти.

Тема 9. Культуромовна діяльність . Особистісний аспект культури мовної діяльності. Культура усного та писемного мовлення. Сутність і специфіка публічного усного мовлення. Особливості побудови тексту в різних стилях. Соціальні фактори та їхня визначальна роль у мовній поведінці людей. Мовна ситуація у суспільстві. Мовна політика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Стилїстика і культура мови як лїнгвістичнї науки і навчальна дисциплїна.												
Тема 1. Стилїстика і культура мови як лїнгвістичнї науки і навчальна дисциплїна. Стилїстика і культура мови у програмї з української мови для закладу середньої освїти.	10	2	2			6						
Тема 2. Основнї поняття стилїстики. Усталенї ресурси культури мови. Навчальнїй змїст шкільного уроку та формування культури мовлення.	10	2	2			6						
Разом за змїстовим модулем 1	20	4	4			12						
Змістовий модуль 2. Функціональнї стилї української лїтературної мови.												
Тема 3. Характеристика функціональнїх стилїв української лїтературної мови. Офіційно- діловий стиль. Науковий стиль.	10	2	2			6						
Тема 4. Публіцистичнїй стиль. Конфесійнїй стиль. Епістолярнїй стиль.	10	2	2			6						
Тема 5. Художньо-белетристичнїй стиль. Розмовно-побутовий стиль.	10	2	2			6						

Словесні художні засоби у програмі з української літератури для закладу середньої освіти.													
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6			18							
Змістовий модуль 3. Стилїстика мовних одиниць. Комуникативно-стилїстичнї якостї мовлення.													
Тема 6. Фоностилїстика. Лексична стилїстика та її одиницї. Фразеологїчна стилїстика. Стилїстичне використання лексики та фразеологїзмів у мовленнї учнїв закладу середньої освіти.	10	2	2			6							
Тема 7. Граматична стилїстика та її одиницї. Стилїстичнї засоби словотвору. Морфологїчнї засоби стилїстики.	10	2	2			6							
Тема 8. Стилїстичне використання синтаксичних засобів мови. Основнї вїдомостї про граматичну стилїстику на уроках української мови і лїтератури в закладах середньої освіти.	10	2	2			6							
Тема 9. Культуромовна дїяльнїсть . Особистїсний аспект культури мовної дїяльностї. Культура усного та писемного мовлення. Сутнїсть і специфіка публїчного усного мовлення. Особливостї побудови тексту в рїзних стилях. Соцїальнї фактори та їхня визначальна роль у мовнїй поведїнцї людей.	10	2	2			6							

Мовна ситуація у суспільстві. Мовна політика.												
Разом за змістовим модулем 3	40	8	8			24						
Усього годин	90	18	18			54						

5.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стилістика і культура мови як лінгвістичні науки і навчальна дисципліна.	2
2	Основні поняття стилістики. Усталені ресурси культури мови.	2
3	Функціональні стилі української літературної мови. Офіційно-діловий стиль. Науковий стиль.	2
4	Функціональні стилі української літературної мови. Публіцистичний, конфесійний та епістолярний стилі.	2
5	Художньо-белетристичний та розмовно-побутовий стилі.	2
6	Фоностилістика. Лексична стилістика та її одиниці. Фразеологічна стилістика.	2
7	Граматична стилістика та її одиниці. Стилістичні засоби словотвору. Морфологічні засоби стилістики.	2
8	Стилістичне використання синтаксичних засобів мови.	2
9	Культуромовна діяльність. Культура усного та писемного мовлення.	2
	Разом	18

6.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія і джерела стилістики.	3
2.	Етапи становлення української стилістики як окремої мовознавчої науки	4
3.	Фоностилістика	3
4.	Публіцистичний та конфесійний стилі мови	3
5.	Науковий стиль мови. Розмовний стиль мови.	3
6.	Офіційно-діловий стиль мови	3
7.	Мова художньої літератури та епістолярій	3
8.	Лексична і фразеологічна стилістика	4
9.	Граматична стилістика	4
10.	Мовні норми української мови	4
11.	Використання тропів та тропеїчних фігур у різностильових текстах.	4
12.	Вплив тропів на формування образності в художньому стилі.	4
13.	Використання тропіки як вияв мовної особистості в епістолярному тексті.	4
14.	Стилістика синтаксису в публіцистиці.	4

15.	Стилістичні можливості складних речень наукового мовлення	4
16.	Разом	54

7. Індивідуальні завдання

Передбачені у планах практичних занять

8. Методи навчання

Лекція, евристичні та проблемно-пошукові бесіди на практичних заняттях; мультимедійні презентації окремих тем курсу, репродуктивні вправи (домашні завдання), вправи проблемно-пошукового характеру, завдання на моделювання, виконання комплексного семантико-стилістичного аналізу текстів, підготовка власних мультимедійних презентацій.

9. Методи контролю

Усне опитування під час навчальних занять, перевірка якості виконання домашніх письмових завдань, модульні контрольні роботи, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												ІНД З	екзамен	Сум а
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3							
T1	T2	тес т	T3	T4	T5	тес т	T6	T7	T8	T9	Тест	25	70	100
5	5	10	5	5	5	10	5	5	5	5	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Плани та тези лекцій.
2. Плани практичних занять.

3. Завдання для самостійної роботи.
4. Завдання для ІНДЗ.
5. Мультимедійні презентації.

12. Рекомендована література

Базова

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. – К. : Либідь, 1991.
2. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення / Н. Д. Бабич. – Львів, 1990. – 231с.
3. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : навчальний посібник / Н. Д. Бабич. – Львів : Світ, 2003. – 432 с.
4. Бирик С. П., Єрмоленко С. Я., Пустовіт Л. О. Словник епітетів української мови / За ред. Л. О. Пустовіт. – К. : Довіра, 1998. – 432 с.
5. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика сучасної української мови : Використання морфологічних засобів мови / Г. Й. Волкотруб – К., 1998. – 176 с.
6. Волкотруб Г. Й. Стилiстика ділової мови : навч. посiбник / Г. Й. Волкотруб – К. : МАУП, 2002. – 158 с.
7. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови : навчальний посібник : вид. 3-є / Г. Й. Волкотруб. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. – 254 с.
8. Дудик П.С. Стилiстика української мови : навч. посiбник / С.П.Дудик. – К. : Видавничий центр «Академія», 2005. – 368 с.
9. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання / С. І. Головащук. – К. : Рідна мова, 2000. – 351 с.
10. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (стилістика та культура мови) / С. Я. Єрмоленко. – К. : Довіра, 1999. – 431 с.
11. Єрмоленко С. Я. Стилiстика сучасної української літературної мови в контексті слов'янських стилістик // Мовознавство. – 1998. – № 2 – 3. – С. 25 – 36.
12. Капелюшний А. О. Стилiстика й редагування : Практичний словник-довідник журналіста / Капелюшний А. О. – Львів: ПАІС, 2002. – 576 с.
13. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови : навчальний посібник : вид. друге, переробл. / А.Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2007. – 398 с.
14. Коваль А. П. Спочатку було Слово : Крилаті вислови біблійного походження в українській мові / А. П. Коваль. – К. : Либідь, 2001. – 312 с.
15. Кононенко В. І. Символи української мови / В. І. Кононенко. – Івано-Франківськ, 1996. – 278 с.
16. Кочан І.М., Токарська А.С. Культура рідної мови / І.М.Кочан, А.С.Токарська . – Львів : Світ, 1996.
17. Кравець Л. В. Стилiстика української мови : Практикум / Кравець Л. В. – К. : Вища шк., 2003. – 198 с.
18. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилiстика української мови / Л.І. Мацько. – К.: Вища шк., 2003.
19. Пентиліюк М. Культура мови і стилістика / М.Пентиліюк. – К. : Вежа, 1994. – 240 с.
20. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль / М.Пилинський. – К. : Наук. думка, 1976. – 248 с.
21. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови / О. Д. Пономарів. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 244 с.
22. Пономарів О.Д. Культура слова: Мовностилістичні поради: навч. посiб- ник. – К. : Либідь, 1999. – 240 с.
23. Пономарів О. Українське слово для всіх і для кожного /Олександр Пономарів. –К. : Либідь, 2013. – 360 с.

24. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), Зяблюк та ін. — К. : Українська енциклопедія, 2000. — 752 с.
25. Фразеологічний словник української мови: У 2-х томах / Уклад. В.М.Білоноженко та ін. — К. : Наук. думка, 1993.
26. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), Зяблюк та ін. — К. : Українська енциклопедія, 2000. — 752 с.
27. Фразеологічний словник української мови: У 2-х томах / Уклад. В.М.Білоноженко та ін. — К. : Наук. думка, 1993.

Допоміжна

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К. : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. — 1440 с.
2. Годована М.П. Словник-довідник назв осіб за видом діяльності. — К. : Наук. думка, 2009 — 172 с.
3. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови. — К. : Знання, 2004. — 367с.
4. Орфоепічний словник : В 2-х томах. Т. 2 / Уклад. М. М. Пешак, В. М. Русанівський, Н. М. Сологуб. — К. : Довіра, 2003. — 918 с
5. Полюга Л.М. Словник українських синонімів і антонімів. — К. : Довіра, 2007. — 576 с.
6. Російсько-український словник наукової термінології : Суспільні науки / Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко та ін. — К. : Наук. думка, 1994. — 600 с.
7. Словник іншомовних слів / уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. — К. : Наук. думка, 2000. — 680 с.
8. Словник труднощів української мови / Гринчишин Д. Г., Капелюшний А. О., Пазяк О. М. та ін. ; за ред. С. Я. Єрмоленко. — К. : Рад. шк., 1989 — 336 с.
9. Янко М. Т. Топонімічний словник України: Словник-довідник. — К. : Знання, 1998. — 432 с.
10. Антисуржик : Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити: Навчальний посібник / за ред. О.Сербенської. — Львів : Світ, 1994. — 152 с.
11. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. — К. : Либідь, 1991. — 252 с.
12. Богдан С.К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність С.Богдан. — К. : Рідна мова, 1998. — 476 с.
13. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К. : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. — 1440 с.
14. Годована М.П. Словник-довідник назв осіб за видом діяльності / Годована М.П. — К. : Наук. думка, 2009. — 172 с.
15. Головащук С.І. Складні випадки наголошення: Словник-довідник / Головащук С.І. — К., 1995.
16. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання / С. І. Головащук. — К. : Рідна мова, 2000. — 351 с.
17. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (стилістика та культура мови) / С. Я. Єрмоленко. — К. : Довіра, 1999. — 431 с.
18. Єрмоленко С. Я. Стилістика сучасної української літературної мови в контексті слов'янських стилістик / Єрмоленко С. Я. // Мовознавство. — 1998. — № 2 — 3. — С. 25 — 36.
19. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови / Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. — К. : Знання, 2004. — 367с.
20. Караванський С. До зір крізь терня або хочу бути редактором / С.Караванський — Львів : БаК, 2008. — 120 с.

21. Караванський С. Секрети української мови / С.Караванський. – К. : УКСП «Кобза», 1994. – 152 с.
22. Караванський С. Пошук українського слова, або Боротьба за національне "я" / С.Караванський. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 240 с.
23. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики / С.Караванський. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. –708 с.
24. Коваль А. П. Спочатку було Слово : Крилаті вислови біблійного походження в українській мові / А. П. Коваль. – К. : Либідь, 2001. – 312 с.
25. Культура мови і культура в мові. – К., 1991.
26. Культура мови на щодень / Н. Я. Дзюбишина-Мельник, Н.С. Дужик, С.Я.Єрмоленко та ін. – К. : Довіра., 2000.– 168 с.
27. Мазурик Д. Нове в українській лексиці / Мазурик Д. – Львів, 2002. – 124 с.
28. Масенко Л. Суржик як соціальний феномен / Л.Масенко// Дивослово. – 2002. – №3. – С.11–14.
29. Орфографічний словник української мови : Близько 125 000 слів / укл. С.І.Головащук, М.М.Пещак, В.М.Русанівський та ін.– К. : Довіра, 1999. – 989 с.
30. Орфоепічний словник : В 2-х томах. Т. 2 / уклад. М. М. Пещак, В. М. Русанівський, Н. М. Сологуб. – К. : Довіра, 2003. – 918 с
31. Полюга Л.М. Словник українських синонімів і антонімів. – К.: Довіра, 2007. – 576 с.
32. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування / Я. Радевич-Винницький. – Львів : Вид-во «СПОЛОМ», 2001.– 223 с.
33. Російсько-український словник наукової термінології : Суспільні науки / Й. Ф. Андерш, С. А. Воробйова, М. В. Кравченко та ін. – К.: Наук. думка, 1994. – 600 с.
34. Семчук Д. Б. Вивчення практичної стилістики та культури мовлення : 10 –11 класи [Текст] / Семчук Д. Б. – К. : Ред. загальнопед. газет, 2003. – 128 с.
35. Словник іншомовних слів / Уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. –К.: Наук. думка, 2000. – 680 с.
36. Ставицька Л. Проблеми вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект / Л.Ставицька // Українська мова. – 2001. – №1.– С.55–69.
37. Струганець Л. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ ст. / Струганець Л. – Тернопіль, 2002. – 128 с.
38. Чак Є.Д. Складні випадки правопису та слововживання / Чак Є. – К. : Рад. шк., 1998. – 238 с.